

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СТУПЕНЯ ПІДГОТОВКИ
«БАКАЛАВР»
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 211 «ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА»
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 21 «ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА»

Розробники:

Голова проектної групи: Передера С.Б., кандидат ветеринарних наук, доцент,
декан факультету ветеринарної медицини,

Проектна група:

доктор ветеринарних наук, професор Бердник В.П.,
доктор ветеринарних наук, професор Скрипка М.В.,
доктор ветеринарних наук, професор Замазій А.А.,
доктор ветеринарних наук, професор Киричко Б.П.,
доктор ветеринарних наук, професор Євстаф'єва В.О.,
доктор ветеринарних наук, професор Кулинич С.М.,
доктор ветеринарних наук, професор Панікар І.І.
кандидат ветеринарних наук, доцент Клименко О.С.,
кандидат ветеринарних наук, доцент Кручиненко О.В.,
кандидат ветеринарних наук, доцент Кравченко С.О.

Програма розглянута і схвалена на засіданні Науково-методичної ради спеціальності Ветеринарна медицина.

Протокол від _____ 2016 № _____ .

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Атестація здобувачів вищої освіти – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей до вимог стандартів вищої освіти.

Атестацію здійснюють відкрито і гласно. Здобувачі вищої освіти та інші особи, присутні на атестації, можуть вільно здійснювати аудіо- та/або відеофіксацію процесу атестації.

Атестацію особи, яка здобуває ступінь магістра, здійснює екзаменаційна комісія (далі – ЕК) після завершення особою теоретичної та практичної підготовки на певному рівні вищої освіти.

1.2. Атестацію здійснюють на підставі оцінки рівня здатності особи до виконання певного виду діяльності, що виражається через її знання, розуміння, уміння, цінності, інші особисті якості.

1.3. Контроль за формуванням та організацією роботи ЕК здійснює ректор.

1.4. Форми та терміни проведення атестації здобувачів вищої освіти визначають відповідно до вимог відповідного стандарту вищої освіти та графіку освітнього процесу.

1.5. Завданнями ЕК є:

- комплексна перевірка й оцінка науково-теоретичної та практичної фахової підготовки випускників з метою встановлення відповідності їх кваліфікаційного рівня до вимог стандартів вищої освіти, освітньо-професійних програм, навчальних планів і програм підготовки;

- прийняття рішення про присвоєння випускникам відповідної кваліфікації та видачу диплома (ординарного чи з відзнакою);

- вирішення питань про надання випускникам за рівнями вищої освіти рекомендацій до вступу в аспірантуру;

- розроблення пропозицій щодо подальшого поліпшення якості підготовки фахівців з відповідної спеціальності (напрямку підготовки).

1.6. Результати під час проведення атестації оцінюють за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС і національною шкалою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

2. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ПІДГОТОВКИ «БАКАЛАВР»

2.1. Формами атестації здобувачів вищої освіти є:

- комплексний кваліфікаційний екзамен із заразної патології та незаразної патології;

2.2. Комплексний кваліфікаційний екзамен здобувачів вищої освіти – це підсумковий контроль рівня знань, умінь та навичок випускника, які він повинен продемонструвати для підтвердження відповідності набутих ним компетентностей до нормативних вимог.

3. АТЕСТАЦІЯ У ФОРМІ КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

3.1. До атестації у формі комплексного кваліфікаційного екзамену допускають здобувачі в вищій освіті, які успішно завершили теоретичний курс навчання та виконали усі види практичної підготовки, передбачені навчальним планом.

3.2. Комплексний кваліфікаційний екзамен проводять за індивідуальними завданнями, як комплексну перевірку рівня знань, умінь та навичок здобувача вищої освіти, які він повинен продемонструвати для підтвердження відповідності набутих ним компетентностей до стандартів вищої освіти.

3.3. Програму комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціальності розробляє випускова кафедра, розглядає вчена рада факультету і затверджує ректор.

3.4. Перелік професійно-орієнтованих дисциплін, за якими формують програму комплексного кваліфікаційного екзамену, визначає стандарт вищої освіти відповідної спеціальності й освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова) програма, а їх кількість не повинна перевищувати шести за рівнем бакалавра або чотирьох за рівнем магістр та освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліст.

3.5. Декан факультету організовує оприлюднення програм комплексного кваліфікаційного екзамену на інформаційних стендах протягом першого місяця семестру проведення атестації

3.6. Форму та методику проведення екзамену (усно, письмово, тестування чи поєднання цих форм) затверджує ректор за поданням декана факультету (директора навчально-наукового інституту).

Максимальна тривалість тестової (письмової) компоненти комплексного кваліфікаційного екзамену становить дві астрономічні години, усної компоненти – тридцять хвилин.

3.7. Екзаменаційні білети, критерії оцінювання відповідей на завдання, переліки наочного приладдя й матеріалів, якими дозволено користуватися здобувачам вищої освіти під час проведення атестації, розробляють випускові кафедри, які не пізніше як за місяць до початку роботи ЕК зі складання комплексних кваліфікаційних екзаменів подають відповідні документи на затвердження деканові факультету.

3.8. Екзаменаційні білети містять питання, що відповідають програмам комплексного кваліфікаційного екзамену. Їх укладають за встановленою формою.

3.9. Підсумкову оцінку комплексного кваліфікаційного екзамену визначають як середню з позитивних оцінок за кожен вид (компоненту) екзаменаційних завдань, якщо інше не визначене порядком проведення іспиту. Виконання всіх екзаменаційних завдань з комплексного екзамену є обов'язковим. Незадовільна оцінка з одного з екзаменаційних завдань є підставою для виставлення незадовільної оцінки за екзамен загалом.

3.10. З метою контролю процедури атестації здобувачів вищої освіти за формою комплексного кваліфікаційного екзамену ректор має право

запроваджувати заходи з перевірки її організації та проведення через незалежне формування змісту екзаменаційних білетів, створення контрольних груп з незалежної перевірки його тестових (письмових) компонент тощо.

3.11. Складання комплексного кваліфікаційного екзамену проводять у приміщеннях вищого навчального закладу.

Комплексний кваліфікаційний екзамена проводять із дисциплін «Епізоотологія та інфекційні хвороби тварин», «Патологічна анатомія, розтин та судова ветеринарія», «Паразитологія та інвазійні хвороби тварин», «Ветеринарно-санітарна експертиза з основами ТСПТ» наведені нижче.

№1

В господарстві був зареєстрований спалах сибірки.

1. Проведіть відбір патологічного матеріалу від корови, яка загинула на пасовищі.
2. Рекомендуйте комплекс оздоровчих заходів.
3. Проведіть вимушене щеплення поголів'я проти хвороби.

№2

При проведенні алергічної діагностики 300 корів на туберкульоз, було виявлено 22 голови, які позитивно реагували на туберкулін.

1. В якому випадку діагноз на туберкульоз вважається встановленим?
2. Проведіть туберкулінізацію поголів'я.
3. Запропонуйте метод оздоровлення господарства.

№3

На протязі останніх чотирьох років у господарстві не вдається оздоровити поголів'я великої рогатої худоби від лейкозу.

1. Проведіть відбір крові для серологічних досліджень на лейкоз.
2. Складіть супровідну в лабораторію на сироватки крові.
3. Запропонуйте ефективний метод оздоровлення господарства.

№4

Рішенням Супрунівської селищної ради від 15 січня 2013 року було встановлено карантинні обмеження щодо сказу.

1. Складіть план протиепізоотичних заходів щодо ліквідації захворювання.
2. Проведіть дезінфекцію в приватному секторі конкретним дезінфектантом.
3. Складіть акт про проведення вакцинації.

№5

На одній свинофермі Київської області виявили свиней з афтозними ураженнями міжратицевої щілини та носовому дзеркалі.

1. Ваші подальші дії.
2. Проведіть диференційну діагностику інфекційних хвороб свиней з ураженням шкіри.
3. Проведіть щеплення тварин.

№6

В господарстві при плановому серологічному дослідженні на лептоспіроз свиней у 20% поголів'я виявили титри 1:100, тварини проти лептоспірозу не щеплені.

1. Ваші подальші дії.
2. Проведіть визначення заселеності гризунами у свинарниках.
3. Складіть акт про проведення дератизації.

№7

На племінній свинофермі у тварин виявили хламідіоз.

1. Складіть план протиепізоотичних заходів по ліквідації захворювання.
2. Складіть акт про проведення щеплення.

3. Через який час господарство знову набуде статус племінного.

№8

В родильному відділенні МТФ №1 у телят перших діб життя виявили колієнтерит, загибель склала 50% тварин.

1. Запропонуйте ефективний метод оздоровлення від даної хвороби.
2. Проведіть дезінфекцію в родильному відділенні.
3. Ветеринарно-санітарні вимоги до родильного відділення.

№9

На свинофермі абортувала свиноматка, при дослідженні аборт-плоду були виявлені патогенні сальмонели.

1. Ваші подальші дії.
2. Яку вакцину Ви запропонуєте і чому.
3. Складіть акт про проведення вакцинації.

№10

На території Луганської області виявили африканську чуму свиней.

1. Запропонуйте комплекс заходів ліквідації хвороби.
2. Які заходи запроваджують у загрозовій зоні.
3. Складіть акт про проведення профілактичної дезінфекції на контрольно-пропускному пункті.

№11

В приватному секторі загинула свиноматка, лабораторія виявила збудника класичної чуми свиней.

1. Запропонуйте заходи по оздоровленню населеного пункту.
2. Проведіть специфічну профілактику хвороби.
3. Запропонуйте дезінфектанти для проведення заключної дезінфекції перед зняттям карантину.

№12

В стаціонарно неблагополучному з інфекційного ринотрахеїту великої рогатої худоби господарстві гинуть телята місячного віку.

1. Ваші подальші дії.
2. Проведіть лікування хворих телят.
3. Проведіть щеплення молодняка.

№13

При проведенні спортивних змагань у коней виявили гнійні запалення очей та підвищення температури.

1. Проведіть диференційну діагностику хвороб коней з ураженням очей.
2. Проведіть малеїнізацію.
3. Складіть акт про проведення малеїнізації.

№14

Мисливці виявили велику кількість загиблих качок, лабораторія встановила грип птахів.

1. Ваші дії як головного ветеринарного лікаря птахофабрики.
2. Запропонуйте заходи з профілактики грипу птахів на птахофабриці.
3. Проведіть аерозольну дезінфекцію птахівничих приміщень.

№15

В приватному секторі серед курей зареєстровано спалах хвороби Ньюкасла.

1. Проведіть диференційну діагностику інфекційних хвороб птиці.
2. Проведіть щеплення курчат в осередку.
3. Як провести контроль напруженості імунітету.

№ 16

У корови віком 4 роки реєстрували зниження продуктивності, жовтушність слизових оболонок, ознаки розладу роботи шлунково-кишкового тракту. Під час мікроскопічного дослідження фекалій виявили яйця довжиною 0,12-0,15 мм жовтого кольору з кришечкою на одному з полюсів.

1. Яйця якого гельмінту виявляли?
2. Підібрати обладнання та провести дослідження фекалій, за яким виявляли вищезазначені яйця.
3. Провести диференціацію від інших гельмінтозів.

№ 17

У свинарському господарстві під час клінічного обстеження тварин у трьох поросят віком 2-3 місяці реєстрували кашель, хрипи, утруднене й прискорене дихання. Поросята відмовлялися від корму, здебільшого лежали, заривалися в підстилку. За копроскопічного дослідження фекалій, відібраних від хворих поросят, виявляли яйця овальної форми, незрілі, вкриті товстою горбистою оболонкою жовто-коричневого кольору.

1. Яйця якого гельмінту виявляли?
2. Підібрати обладнання та провести дослідження фекалій, за яким виявляли вищезазначені яйця.
3. Призначити лікування хворим поросят.

№ 18

В приватному секторі у коня в фекаліях виділені яйця стронгілідного типу, однак клінічних ознак хвороби не реєстрували.

1. Який діагноз?
2. Як встановити вид збудника?
3. Які методи лабораторної діагностики необхідно застосувати?

№ 19

У господарстві, де в осінній та літній періоди корів випасають на пасовищах, клінічні прояви гельмінтозів не зареєстровані. Однак, у процесі чергового вибіркового гельмінтокопроскопічного обстеження в пробах фекалій були знайдені личинки (довжиною 0,5 мм і шириною 0,025 мм) із гудзикоподібним потовщенням на головному кінці та із закругленою хвостовою частиною. Розчином метиленової сині вони зафарбовувалися у світло-бузковий колір.

1. Личинки якого паразиту (зазначити систематичне положення) знайдені у пробах фекалій за планового обстеження поголів'я корів?
2. Підібрати обладнання та провести дослідження фекалій з метою виявлення вищезазначеного збудника паразитозу.
3. Описати цикл розвитку даного паразита.

№ 20

У господарстві для випасання овець чабанами використовувались дві приотарні собаки. Навесні поточного року були зареєстровані окремі випадки захворювання молодняка у віці 1-1,5 роки. У хворих тварин відмічені симптоми, які свідчать про порушення функції центральної нервової системи: рух по колу, судоми, відсутність апетиту. Одна вівця загинула з явищами кахексії. У процесі розтину у мозку загислої вівці знайдено міхур (довжиною до 10 см та шириною 5 см), заповнений прозорою рідиною.

1. Який діагноз?

2. Що це за міхур, який ми виявили у мозку загиблої вівці? Його диференційні ознаки?

3. Які профілактичні заходи необхідно застосовувати?

№ 21

У курчат спостерігались ознаки розладу роботи шлунково-кишкового тракту. При дослідженні фекалій виявили ооцисти розміром 24-27 мкм, що містили 4 спороцисти, в кожній з яких по 2 спорозоїти.

1. Який діагноз?

2. Підібрати обладнання та провести дослідження фекалій, за яким виявляли вищезазначені ооцисти.

3. Охарактеризувати цикл розвитку паразита.

№ 22

Під час патолого-анатомічного розтину мисливської собаки в тонкому кишечнику виявили плоских гельмінтів біло-жовтого кольору довжиною до 70 см, завширшки 2-3 мм. Сколекс невеликих розмірів, з чотирма присосками та хоботком, озброєним 4-5 рядами дрібних гачків. Зрілі членики подібні до насіння огірка.

1. До якого виду відносяться виявлені гельмінти?

2. Провести диференційну діагностику цип'яків від стьожаків у собак.

3. Як відбувається зараження собак на даний гельмінтоз?

№23

Під кінець зими у робочих коней ферми почали спостерігати занепокоєння. Вони часто били кінцівками об підлогу, ніби "риючи землю". Внаслідок клінічного обстеження виявили запальні процеси в дистальному відділі кінцівок: алопеції, шкіра потовщена, вкрита лісками та сукровицею. Свербіж посилювався після роботи, особливо у сиру погоду.

1. Встановіть діагноз.

2. Методи діагностики?

3. Яке лікування необхідно призначити?

№ 24

У свинарському господарстві внаслідок чергового вибіркового гельмінтокопроскопічного обстеження в пробах фекалій були знайдені дрібні яйця (0,05...0,06 x 0,02...0,03 мм), бочкоподібної форми, з прозорими пробками на полюсах, вкриті гладенькою, досить товстою оболонкою жовтого кольору, незрілі.

1. Яйця якого гельмінту виявляли?

2. Підібрати обладнання та провести дослідження фекалій з метою виявлення вищезазначеного збудника паразитозу.

3. Описати цикл розвитку даного паразита.

№ 25

Навесні після чергового вигону на пасовище у деяких телят знаходили бородавчасті утворення на шкірі коричневого або сіруватого кольору розміром 5-8 мм. Такі утворення знаходили в ділянці ший, губ, підгрудка. Через тиждень у цих тварин спостерігали лихоманку, жовтушність слизових оболонок, кволість, відмову від корму, сеча набувала темно-червоного кольору.

1. Що це за утворення на шкірі тварин?

2. Яка причина погіршення загального стану тварин?

3. Як встановити діагноз?

№26

При проведенні розтину трупа корови в сечовому міхурі виявлена сеча червоного кольору.

1. При яких хворобах реєструється дана патологія?
2. На які ознаки необхідно звернути увагу при проведенні розтину й встановленні діагнозу?
3. Вказати метод та послідовність розтину трупу корови.

№27

У господарстві зареєстровано масову загибель тварин. Виникає питання, що є причиною загибелі: отруєння чи інфекційна хвороба?

1. На що необхідно звернути увагу судово-ветеринарному експерту при виключенні діагнозу – отруєння.
2. На що необхідно звернути увагу судово-ветеринарному експерту при виключенні діагнозу – гостре інфекційне захворювання?
3. Наведіть класифікацію отруйних речовин, надайте коротку патоморфологічну характеристику цих видів отруйної речовини.

№28

У господарство було завезено партію дорослої великої рогатої худоби. Під час і після карантину загинуло декілька тварин.

1. На що повинен звернути увагу лікар ветеринарної медицини для виключення захворювань групи мікозів.
2. На що повинен звернути увагу лікар ветеринарної медицини для виключення захворювань групи мікотоксикозів.
3. На що повинен звернути увагу лікар ветеринарної медицини для виключення гострих інфекційних захворювань.

№ 29

До лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи ринку надійшла середня проба яєць. Проведіть ветеринарно-санітарну експертизу середньої проби.

1. Визначити масу яйця й вкажіть їх категорію.
2. Визначити свіжість яєць.
3. За допомогою овоскопії встановити наявність пороків яєць.

№30

У лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи ринку потрібно провести формольну реакцію.

1. З якою метою проводять цю реакцію.
2. Проведіть дослідження.
3. Поясніть результати реакції.

№31

У лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи ринку потрібно визначити стан в якому було забито тварину.

1. На які ознаки необхідно звернути увагу при огляді туші?
2. За допомогою яких реакцій можливо визначити стан тварин до забою?

№32

У лабораторію ветеринарно-санітарної експертизи надійшла середня проба молока з підозрою на фальсифікацію водою.

1. Підберіть обладнання для дослідження.

2. Проведіть дослідження.
3. Обґрунтуйте результати дослідження.

№33

У лабораторію ветеринарно-санітарної експертизи надійшла середня проба молока з підозрою на фальсифікацію содою.

1. Підберіть реактиви для дослідження
2. Проведіть дослідження.
3. Обґрунтуйте результати дослідження.

№34

У лабораторію ветеринарно-санітарної експертизи надійшла середня проба молока з підозрою на фальсифікацію крохмалем.

1. Підберіть реактиви для дослідження.
2. Проведіть дослідження.
3. Обґрунтуйте результати дослідження.

№35

До лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи надійшла середня проба молока. При відстоюванні на дні склянки визначили наявність осаду.

1. Що означає ця ознака?
2. Які дослідження необхідно провести для надання ветсаноцінки цієї партії молока?
3. Підберіть реактиви, проведіть дослідження та надайте ветеринарно-санітарну оцінку.

№36

До лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи надійшла середня проба молока з підозрою що вона отримана від корів хворих на бруцельоз.

1. Підберіть реактиви для дослідження.
2. Проведіть дослідження.
3. Надайте ветеринарно-санітарну оцінку.

№37

При огляді партії банок консервів була виявлена баночка з розправленими (роздутими) кільцями закатки.

1. Проведіть дослідження для встановлення причини деформації.
2. Надайте ветеринарно-санітарну оцінку.
3. наведіть класифікації бомбажу баночних консервів.

№38

До м'ясокомбінату прибула партія тварин в якій виявлено тварину хвору на сибірку.

1. Проведіть прийом тварин до м'ясокомбінату.
2. Який алгоритм дій при прийнятті тварин хворих на сибірку на м'ясокомбінат?
3. Проведення дезінфекції після лікування тварин хворих на сибірку.

№39

До м'ясокомбінату прибула партія тварин хворих на ящур.

1. Як проводиться прийом тварин до м'ясокомбінату?
2. Як проводять забій хворих тварин?
3. Ветеринарно-санітарна оцінка продуктів забою.

№40

До лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи ринку надійшла туша, яка дуже поганого знекровлена, має рівне місце зарізу однакового кольору з всією тушею, лімфатичні вузли та на родзрізі мають бузковий колір, на туші гіпостазі.

1. За якими дослідженнями можливо визначити стан тварини перед забоєм?
2. Встановіть стан в якому було забито тварину.
3. Надайте ветеринарно-санітарну оцінку туші.

№41

До лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи ринку надійшла туша свині.

1. Проведіть органолептичне дослідження.
2. Проведіть лабораторні дослідження.
3. Оформіть відповідні документи, що дозволяють реалізацію туші.

№42

В умовах лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи ринку визначте якість охолодженої риби.

1. Проведіть органолептичне дослідження.
2. Проведіть лабораторні дослідження.
3. Оформіть відповідні документи, що дозволяють реалізацію партії риби.

№43

Проведіть ветсанекспертизу партії морської риби враженої анізакідозом в умовах відділу ветеринарно-санітарної експертизи Регіональної державної лабораторії ветеринарної медицини.

1. За які ми показниками необхідно оцінювати якість риби?
2. За якими показниками оцінюють безпеку риби?
3. На які паразитарні антропозоонозні хвороби необхідно досліджувати морську рибу?

Комплексний екзамен із незаразної патології проводиться із дисциплін «Внутрішні хвороби тварин», «Акушерство, гінекологія і біотехнологія розмноження сільськогосподарських тварин з основами андрології», «Загальна та спеціальна хірургія», «Оперативна хірургія, топографічна анатомія з основами анестезіології», «Патологічна анатомія, розтин та судова ветеринарія». Завдання наведено нижче.

№1

У господарстві, де утримується велика рогата худоба (960 голів корів чорно-рябої породи), у 124 тварин реєстрували наступні клінічні ознаки: зменшення еластичності шкірного покриву, посилене зроговіння епітелію шкіри, ксерофтальмію, у 12 корів – кон'юнктивіт та виразки рогівки. Вихід телят на 100 голів – 62. Рівень каротину у сироватці крові 0,7 мг%.

1. Встановіть первинний діагноз за клінічними ознаками.
2. Запропонуйте та проведіть додаткові дослідження для підтвердження діагнозу.
3. Розробіть план заходів профілактики та лікування захворювання. Запропонуйте корми для усунення аліментарного чинника захворювання.

№2

У господарстві 800 голів поросят великої білої породи. Захворіло 82 голови (7-15-денного віку) з наступними клінічними ознаками: блідість шкіри і видимих слизових оболонок, кахексія, сухість шкіри, скуйовдження щетини та її тьмяність. Тахікардія, тахіпноє. У 13 голів – діарея. Свиноматкам за 15–20 днів до опоросу не вводили феродекстранові препарати.

1. Встановіть діагноз за клінічними ознаками.
2. Запропонуйте та проведіть додаткові дослідження для підтвердження діагнозу.
3. Розробіть план заходів профілактики та лікування захворювання.

№3

У господарстві 420 корів різних порід. Після введення до раціону зеленої маси захворіло 58 голів. Клінічні ознаки: пригнічення, гіпорексія, гіпо- та атонія передшлунків, різке збільшення у ділянці лівої голодної ямки, задуха, дихання часте, поверхневе, переважно грудного типу. У 11 тварин – гіперсалівація, ціаноз слизових оболонок. Вимушено забито 7 тварин.

1. Встановіть первинний діагноз за клінічними ознаками.
2. Проведіть додаткові клінічні дослідження для підтвердження діагнозу.
3. Розробіть план заходів профілактики та лікування захворювання.

№4

У господарстві 800 корів чорно-рябої породи. У 6 тварин встановлено наступні клінічні ознаки: гіпотонія передшлунків, періодична гіпореція, зниження молочної продуктивності, зниження вгодованості. Тварини горблять спину. У більшості корів виявлено алотріофагію.

1. Проведіть клінічні дослідження хворих тварин та встановіть первинний діагноз.
2. Проведіть лабораторні дослідження крові, звертаючи увагу на кількість лейкоцитів.
3. Розробіть план заходів профілактики та проведіть лікування хворої тварини.

№5

У господарстві 400 голів телят. Захворіло 24 тварини 4-5 денного віку. Клінічні ознаки: гіпореція, часта дефекація, калові маси рідкої консистенції, посилена перистальтика кишечника. Температура тіла в межах 38,3–39,0⁰С. Загинуло 4 тварини.

1. Встановіть діагноз та охарактеризуйте етіологічні чинники захворювання.
2. Дайте особливості диференційної діагностики захворювання.
3. Розробіть план заходів профілактики та лікування захворювання.

№6

У господарстві 26 голів ягнят. У зимовий період захворіло 9 тварин. Клінічні ознаки: пригнічення загального стану, гіпореція, температура тіла в межах 39,7–40,6⁰С, тахіпное, дихання поверхневе, прозорі витікання з носових отворів, перкусійні межі легень не збільшені.

1. Розробіть комплексний план заходів з профілактики і лікування ягнят, хворих на катальну бронхопневмонію у Вашому господарстві.
2. Для уточнення діагнозу проведіть клінічне обстеження хворих тварин, звертаючи увагу на патогномонічні симптоми.
3. Призначте комплексне лікування хворих ягнят з урахуванням основних правил терапії.

№7

У господарстві 400 корів чорно-рябої породи. Середня молочна продуктивність – 25,3 кг на добу. Клінічні ознаки: пригнічення, гіперестезія, тремор м'язів, гіпореція, відмова від корму, зниження молочної продуктивності, тахікардія, тахіпное, у 6 тварин – сопорозний стан. У хворих тварин в сечі встановлена наявність кетонів.

1. Проведіть клінічне дослідження та дослідження біологічних субстратів для встановлення діагнозу. Інтерпретуйте отримані результати.
2. Запропонуйте схему комплексного лікування хворих тварин.
3. Розробіть план заходів профілактики.

№8

У господарстві 850 голів корів. Захворіло 80 голів. Середня молочна продуктивність кг здорових – 12, хворих – 5. Середня тривалість хвороби 7 діб.

1. Розробіть комплексний план лікувально-профілактичних заходів при атонії і гіпотонії передшлунків корів у Вашому господарстві.
2. Пристосуйте систему для отримання проб вмісту рубця корів.
3. Для уточнення діагнозу проведіть клінічне обстеження хворих тварин, відберіть проби біологічних рідин та вмісту рубця для лабораторних досліджень та інтерпретуйте отримані показники.

№9

У господарстві 850 голів корів. Захворіло 82 голови. Клінічні ознаки: гіпорексія, гіпотонія та атонія передшлунків, зниження молочної продуктивності. У 40 тварин – кульгавість, ознаки ламініту. Під час вимушеного забою виявлено потовщення, зазубріння слизової оболонки рубця. За дослідження вмісту рубця його рН становив 5,5.

1. Проведіть клінічне дослідження та дослідження біологічних субстратів для встановлення діагнозу. Інтерпретуйте отримані результати.
2. Запропонуйте схему комплексного лікування хворих тварин.
3. Розробіть план заходів профілактики.

№10

У господарстві 378 голів телят. Захворіло 78 тварин. Клінічні ознаки: гіпорексія, пригнічення загального стану, тахіпноє, кашель. При аускультатії легень – крепітація та сухі хрипи. Чотири тварини загинули. На розтині – застійна гіперемія і “мармуровість” легень.

1. Проведіть повне клінічне дослідження хворих тварин.
2. Встановіть діагноз, враховуючи результати аускультатії системи органів дихання та лабораторних досліджень крові.
3. Розробіть план заходів профілактики та лікування захворювання.

№11

У господарстві 520 голів молодняку свиней на відгодівлі. Одночасно захворіло 148 голів після згодовування нової партії комбікорму. Клінічні ознаки: збудження, спрага, блювання, діарея, поліурія, у 52 тварин – пригнічення, атаксія, ціаноз шкірного покриву. Температура тіла – 37,2–38,6⁰С. При лабораторному дослідженні корму встановлено, що вміст NaCl – 3,5%.

1. Встановіть діагноз за клінічними ознаками.
2. Запропонуйте та проведіть додаткові дослідження для підтвердження діагнозу.
3. Розробіть план заходів профілактики та лікування захворювання.

№12

У господарстві 15000 голів курей. Одночасно захворіло 2600 голів, вимушено забито 500 курей. Птиця захворіла впродовж однієї доби після зміни раціону годівлі. Клінічні ознаки: ціаноз гребінця, дискоординація, спрага, часта дефекація. Вміст NaCl в кормі склав 3,1%.

1. Встановіть діагноз на основі клінічних ознак, результатів патологоанатомічного розтину та лабораторних досліджень кормів.
2. Проведіть диференційну діагностику захворювання.
3. Запропонуйте комплекс лікувально-профілактичних заходів.

№13

У господарстві 300 голів бичків на відгодівлі. Раціон годівлі тварин дефіцитний за протеїном на 22%. Після балансування раціону небілковими сполуками азоту (сечовини) захворіло 134 тварин. Клінічні ознаки: короткочасне збудження, гіпорексія, брадикардія, тахіпноє, гіперестезія, підвищення статевої збудливості, поліурія, часта дефекація, клоніко-тонічні судоми, 38 тварин загинуло впродовж 5 годин.

1. Встановіть діагноз на основі клінічних ознак, результатів патологоанатомічного розтину та лабораторних досліджень кормів.
2. Проведіть диференційну діагностику захворювання.
3. Запропонуйте комплекс лікувально-профілактичних заходів.

№14

У літньому таборі після поїдання ріпаку та гречки в сонячну погоду у період цвітіння у 36 зі 187 корів реєстрували свербіж, почервоніння, набряклість переважно не пігментованих ділянок шкіри та вимені.

1. Встановіть діагноз за клінічними ознаками.
2. Проведіть симптоматичне лікування хворих тварин.
3. Розробіть план заходів профілактики захворювання.

№15

У господарстві після згодовування залишків посівного матеріалу (зерна пшениці) одночасно захворіли 18 корів. Клінічні ознаки: пригнічення, гіперсаливація, ознаки гастроентериту, виділення калу з домішками крові. Впродовж 14 днів у 8 корів розвинулись алопеції. Через 20 днів 12 тварин загинуло. На розтині виявлено ознаки катарально-геморагічного запалення сичуга та кишечника, дистрофію печінки та нирок. Лабораторними дослідженнями у патологічному матеріалі встановлено наявність залишків ртуті.

1. Встановіть діагноз за клінічними ознаками.
2. Запропонуйте додаткові лабораторні дослідження для підтвердження діагнозу.
3. Запропонуйте схему комплексного лікування хворих тварин із застосуванням специфічних антидотів та розробіть план заходів профілактики захворювання.

№16

Одержіть і оцініть придатність сперми бугая-плідника для штучного осіменіння корів і телиць ректо-цервікальним способом.

1. Зберіть штучну вагіну для асептичного одержання сперми та поясніть, за рахунок чого досягається відсутність мікрофлори в еякуляті.
2. Проведіть оцінку сперми за зовнішніми ознаками і під мікроскопом за рухливістю (в балах) та визначте її придатність для осіменіння.
3. Зберіть інструменти для штучного осіменіння корів і телиць ректо-цервікальним способом та розкажіть, як воно виконується.

№17

Проведіть діагностику вагітності у корів:

1. Рефлексологічним методом (методика проведення, строки, ознаки ймовірної вагітності, ознаки істинної неплідності).
2. Зовнішніми клінічними методами (огляд, пальпація, аускультация – строки вагітності, ймовірні та істинні ознаки вагітності).
3. Внутрішніми клінічними методами:
  - А) вагінальним методом (методика проведення, ознаки ймовірної вагітності, ознаки істинної неплідності);
  - Б) ректальним методом (методика проведення, ознаки істинної вагітності у 2 міс., 4 міс., 6 міс.).

№18

Організуйте проведення нормальних родів у корови в родильному відділенні:

1. Підготуйте і простерилізуйте необхідні матеріали, акушерські інструменти, посуд. Перевірте наявність передвісників родів. Назвіть 2 основних правила родопомочі за нормальних родів.
2. Назвіть максимальну тривалість кожної стадії родів, перевищення якої свідчить про перехід нормальних родів у патологічні.
3. Надайте необхідну допомогу новонародженому теляті.

№19

Надайте родопоміч корові при патологічних родах (слабкі перейми і потуги):

1. Проведіть анамнез і акушерське дослідження родових шляхів для встановлення первинності чи вторинності слабких переймів і потуг та поставте акушерський діагноз.
2. Надайте родопоміч за первинної слабкості переймів.
3. Надайте родопоміч за вторинної слабкості переймів з причини великоплідності.

№20

Надайте родопоміч корові при патологічних родах (невідповідність розмірів плода і родових шляхів):

1. Проведіть акушерське дослідження родових шляхів для встановлення причини патологічних родів (вужкість тазу чи великоплідність, вужкість чи неповне відкриття шийки матки, вужкість піхви, вужкість вульви).
2. Надайте родопоміч за вужкості тазу.
3. Надайте родопоміч за вужкості вульви.

№21

Надайте родопоміч корові при патологічних родах (порушення взаємовідносин плода і родових шляхів):

1. Проведіть акушерське дослідження родових шляхів для встановлення причини патологічних родів (неправильні положення і передлежання плода).
2. Надайте родопоміч за поперечного положення плода з черевним передлежанням.
3. Надайте родопоміч за вертикального положення плода зі спинним передлежанням.

№22

Надайте родопоміч корові при патологічних родах (порушення взаємовідносин плода і родових шляхів):

1. Проведіть акушерське дослідження родових шляхів для встановлення причини патологічних родів (неправильні членорозміщення плода при головному і тазовому передлежанні).
2. Надайте родопоміч при завороті голови плода набік та згинанні кінцівок у ліктьових суглобах.
3. Надайте родопоміч за тазового передлежання при згинанні кінцівок у кульшових суглобах.

№23

Друга стадія родів у корови затягується довше 3 годин. З вульви прорізались кінцівки підшвами ратиць униз. Слизова оболонка набрякла. Потуги поступово слабшають.

1. Проведіть акушерське дослідження, поставте діагноз і назвіть показання для проведення кесаревого розтину.
2. Проведіть знеболення черевної стінки методом паралюмбальної анестезії за І.І. Магдою.
3. Опишіть хід операції кесаревого розтину при середньому вертикальному оперативному доступі у стоячому положенні тварини.

№24

Третя стадія родів у корови затягується довше 6 годин. З вульви до рівня скакальних суглобів звисають навколоплідні оболонки, всередині яких помітні кілька котиледонів.

1. Проведіть акушерське дослідження, поставте діагноз (повна, неповна чи часткова затримка посліду) і поясніть причини затримки посліду.
2. Надайте акушерську допомогу корові консервативним методом.
3. Надайте акушерську допомогу корові оперативним методом.

№25

На другий день після патологічних родів з насильним витягуванням плода у корови з вульви звисає до рівня скакальних суглобів «мішок» темно-червоного кольору з карункулами.

1. Проведіть акушерське дослідження, поставте діагноз і поясніть причини такого ускладнення родів.
2. Надайте акушерську допомогу корові.
3. Ваші наступні дії з метою попередження повторного вивороту матки.

№26

На сьомий день після патологічних родів з насильним витягуванням плода у корови припинилось виділення лохій, знизився надій, розвивається пригнічення.

1. Проведіть акушерське дослідження, поставте діагноз і поясніть причини такої патології післяродового періоду.
2. Проведіть лікування даної патології з використанням сучасних методів місцевої та патогенетичної терапії.
3. Розкажіть про можливі ускладнення субінволюції матки та обґрунтуйте профілактичні заходи.

№27

На 10-й день після патологічних родів з насильним витягуванням плода і затримкою посліду корова пригнічена, замість лохій з вульви виділяється слизисто-гнійний ексудат з неприємним запахом, температура тіла 39,7°C.

1. Проведіть акушерське дослідження, поставте акушерський діагноз і поясніть причини такої патології післяродового періоду.
2. Проведіть лікування даної патології з використанням сучасних методів місцевої та патогенетичної терапії.
3. Розкажіть про можливі ускладнення гострого післяродового гнійно-катарального ендометриту та обґрунтуйте профілактичні заходи.

№28

На третій день після нормальних родів корова лежить, підібгавши кінцівки, з піднятою головою та S- подібним вигином ший.

1. Проведіть акушерське клінічне дослідження, поставте діагноз і поясніть причини такої патології післяродового періоду.
2. Проведіть лікування даної патології з використанням сучасних методів терапії.
3. Розкажіть про можливі ускладнення післяродового парезу та обґрунтуйте профілактичні заходи.

№29

На третій тиждень після нормальних родів корова занепокоєна, шкультигає на праву задню кінцівку, права половина вим'я збільшена, набрякла, болюча, гаряча, почервоніла, твердої консистенції. Видоєне молоко без видимих змін.

1. Проведіть диференційну діагностику даної патології і поставте остаточний діагноз.
2. Проведіть лікування даної патології з використанням сучасних методів місцевої та патогенетичної терапії.
3. Розкажіть про причини і патогенез серозного маститу та обґрунтуйте профілактичні заходи.

№30

Корова протягом 3 місяців після родів не приходить в охоту. Ректальним дослідженням виявлено збільшений правий яєчник з твердим горбиком, діаметром близько 1,5 см.

1. Проведіть диференційну діагностику даної патології і поставте остаточний діагноз.
2. Проведіть лікування даної патології з використанням сучасних методів терапії.
3. Поясніть можливі ускладнення внаслідок оперативного вилущення персистентного жовтого тіла.

№31

У корови в ділянці черевної стінки лікар діагностував лімфоекстравазат. Він зробив розтин, після видалення лімфи промив порожнину розчином з новокаїном, а рану зашив глухим швом. Але при обстеженні через 4 дні в тому ж місці знову було виявлено лімфоекстравазат.

1. Яку помилку допустив лікар при лікуванні і що б на його місці зробили ви?
2. Назвіть причини виникнення лімфоекстравазатів.
3. Який механізм розвитку (патогенез) даної хвороби.

№32

Дві години тому корові була нанесена забито-рвана рана в ділянці стегна розміром 8x14 см. Краї її нерівні, дещо анемічні. Травмовані тканини просочені кров'ю, місцями розміжчені, забруднені землею, шерстю.

1. Якими будуть ваші дії з урахуванням можливих ускладнень?
2. Біологія ранового процесу.
3. Принципи лікування ран.

№33

Через два дні після внутрішньовенного введення корові розчину глюкози, кальцію хлориду, гексаметилентетраміну було виявлене болюче і гаряче припухання тканини в яремному жолобі. Контури яремного жолоба не були виражені.

1. Поставте діагноз.
2. Визначте причину захворювання.
3. Проведіть лікування корови.

№34

У тримісячного кабанчика в ділянці пупка виявлено грушоподібне припухання тканин розміром 10x6 см, дещо видовжене, неболуче, негаряче, м'яке. При пальпації його вміст вільно вправляється в черевну порожнину, після чого добре пальпується пупкове кільце до 2 см у діаметрі.

1. Встановіть діагноз.
2. Визначте етіологію хвороби.
3. Обґрунтуйте способи лікування.

№35

У кнурця віком два місяці, вагою 20 кг після кастрації «на відрив» виявлено кровотечу – тонкою цівкою. Тварина при цьому часто лягає, бентежиться.

1. Поставте діагноз.
2. Надайте тварині допомогу.
3. Які наслідки можливі при відсутності кваліфікованої допомоги.

№36

При кастрації жеребця відкритим способом без знеболення лікар під час насильного витягування сім'яника розірвав сім'яний канатик, внаслідок чого виникла сильна кровотеча. Він туго тампонував піхвовий канал і порожнину мошонки, після чого заклав кастраційну рану двома стібками шва. Уночі у тварини було помічено часте дихання, хитку ходу, блідість слизових оболонок, і через годину вона загинула.

1. Яку помилку допустив лікар?
2. Як би на його місці вчинили ви?
3. Які ранні післякастраційні ускладнення вам відомі?

№37

Під час кастрації кнурця лікар виявив випадіння петлі кишечника. З метою профілактики подальших ускладнень він зашив кастраційну рану трьома вузлуватими швами.

1. Оцініть дії ветспеціаліста.
2. Назвіть можливі ускладнення.

3. Як у такому випадку будете діяти ви?

№38

Собака потрапив під машину. При огляді було виявлено, що тазова кінцівка неприродно вивернута, при пальпації і пасивних рухах у ділянці плесни відмічається крепітація.

1. Встановіть діагноз.
2. Обґрунтуйте методи лікування.
3. Назвіть можливі ускладнення.

№39

У 30 % овець череди сільськогосподарського підприємства (3000 голів) виявлені характерні ураження підошви і шкіри. Внаслідок переважаючого ушкодження передніх кінцівок тварини стоять і навіть рухаються на зігнутих карпальних суглобах. Місцевим дослідженням встановлено гниття рогу підошви і поширення патологічного процесу на основу шкіри, що призводить до відшарування рогу. Ріг неприємного запаху, який чути на відстані.

1. Встановіть діагноз.
2. Вкажіть на можливі причини виникнення хвороби.
3. Розробіть лікувально-профілактичні заходи.

№40

У корови чорно-рябої породи віком 5 років при вигоні на прогулянку виявлено кульгавість правої тазової кінцівки. Тварина опирається переважно внутрішнім пальцем, відставляючи кінцівку вбік. При місцевому дослідженні виявлено розкладання рогу в середній частині підошви та розростання в цьому місці з боку основи шкіри грануляційної тканини.

1. Встановіть діагноз.
2. Призначте лікування тварині.
3. Розробіть профілактичні заходи з урахуванням етіологічних ознак.

№41

У корови в ділянці вінчика лівої тазової кінцівки виявлене розлите припухання тканин – гаряче, болюче, тверде, але в центрі флюктуюче. Загальний стан тварини задовільний, під час руху спостерігається кульгавість.

1. Встановіть діагноз.
2. Вкажіть на причини виникнення хвороби.
3. Розробіть лікувальні заходи.

№42

На плантарній поверхні путового суглоба правої тазової кінцівки шестилітньої корови на рівні додаткових пальців виявлено припухання тканин видовженої форми, дуже болюче, з підвищеною місцевою температурою, розлите, дещо флюктуюче. Загальний стан тварини пригнічений. У стані спокою кінцівка напівзігнута в путовому суглобі, а під час руху спостерігається кульгавість опірної кінцівки середнього ступеня.

1. Обґрунтуйте діагноз.
2. Вкажіть на можливі причини виникнення хвороби.
3. Розробіть лікувальні заходи.

№43

При клінічному обстеженні кішки в ділянці передпліччя виявлене малоболюче тверде припухання з незначним підвищенням місцевої температури. У центрі його знаходиться нориця, з якої витікає незначна кількість гнійного ексудату з домішками крапель жиру.

1. Встановіть діагноз.
2. Вкажіть на можливі причини виникнення патології
3. Розробіть тактику лікування.

№44

Шість місяців тому в собаки Лайки віком 8 років виявлено затвердіння в передньому правому пакеті молочної залози – овальної форми, розміром з голубине яйце. Тоді йому значення не надали і лікування тварини не проводили. А зараз у цьому місці видно новоутворення – овально-видовжене за формою, з рівною поверхнею і широкою основою, спаяне з грудною стінкою. Саме новоутворення за консистенцією неоднорідне: виявляють вогнища флюктуації, при пункції яких виділяється густа, слизоподібна, червоно-бурого кольору рідина.

1. Встановіть діагноз.
2. Вкажіть на можливі причини виникнення хвороби.
3. Обґрунтуйте лікування хворої тварини.

№45

У собаки віком 7 місяців права вушна раковина опущена, голова нахилена вправо. Захворювання супроводжується загальним пригніченням, підвищенням температури тіла, порушенням координації рухів (нахил тулуба в бік ураження, рух по колу). Тварина лежить на правому боці; якщо її повернути на лівий бік, відразу ж повертається в попереднє положення.

1. Встановіть діагноз.
2. Вкажіть на можливі причини виникнення хвороби.
3. Призначте лікування собаки.

№ 46.

Під час пологів загинула корова, власник тварини звинуватив лікаря ветеринарної медицини, який брав участь у рододопомозі, у смерті тварини та зажадав компенсації збитків. Була призначена комісія для встановлення причини загибелі тварини.

1. Які причини могли викликати загибель тварини;
2. В залежності від причин встановити ступінь провини лікаря ветеринарної медицини.
3. Порядок призначення судово-ветеринарної експертизи.

№47

На відведеній для випасання великої рогатої худоби ділянці луку знайдено труп теляти.

1. За якими ознаками встановлюють факт мертвонародження тварини?
2. За якими ознаками встановлюють факт народження живої тварини?
3. Вказати метод та послідовність розтину трупу теляти.

№ 48

Після пожежі в тваринницькому приміщенні знайдено трупи обгорілих тварин.

За якими ознаками встановлюється причина загибелі тварин:

- а) від асфіксії;
- б) від отриманих опіків;
- в) надати патоморфологічну характеристику опікам в залежності від їх ступеню.

№ 49

При проведенні розтину трупа підсвинка було встановлено, що загибель наступила від асфіксії.

1. Указати можливі причини, що могли призвести до асфіксії.
2. Які патологоанатомічні ознаки характерні для компресійної асфіксії?
3. Які патологоанатомічні ознаки характерні для обтураційної асфіксії?

№50.

Узимку на території ферми було знайдено труп теляти 3-тижневого віку.

1. За якими ознаками можна встановити що тварина померла від гіпотермії
2. За якими ознаками можна встановити що труп промерз після загибелі через якусь іншу причину?
3. Вказати метод та послідовність розтину трупу теляти.

№51

При проведенні розтину трупа коня було встановлено факт здуття кишечника.

1. Які ознаки вказують на газоутворення за життя тварини.

2. Які ознаки вказують на посмертне?
3. Вказати метод та послідовність розтину трупу коня.

№52

На території ферми знайдено труп теляти. На його шкірі виявлено рани та пошкодження.

1. На які ознаки необхідно звернути увагу судово-ветеринарному експерту при встановленні часу, коли отримані ці пошкодження – до чи після загибелі тварини?
2. Перерахувати види травм, надати патоморфологічну характеристику.
3. Надати патоморфологічну характеристику загибелі в наслідок больового шоку.

№ 53

При розтині трупа собаки було зроблено висновок, що тварина загинула в наслідок травматичного шоку.

1. Які патологоанатомічні зміни свідчать про правильність даного висновку?
2. Від яких патологічних станів необхідно диференціювати травматичний шок.
3. Вказати метод та послідовність розтину трупу собаки.

№54

При огляді трупу коня виявлено ураження шкіри у вигляді пухирців, що містили рідину.

1. Надати морфологічну характеристику опіку.
2. Надати морфологічну характеристику обмороження.
3. Вказати метод та послідовність розтину трупу коня.

№55

Під час розтину трупа собаки було зроблено висновок, що тварина загинула внаслідок гематранфузійного шоку.

1. Які патологоанатомічні зміни свідчать про правильність даного висновку?
2. Від яких патологічних станів необхідно диференціювати гематранфузійний шок.
3. Вказати метод та послідовність розтину трупу собаки.

№56

Під час судового розслідування було проведено патологоанатомічний розтин трупу цуценяти, одним із завдань було за характером розкладання трупа встановити факт:

- 1) мертвонародження;
- 2) живонародження.
- 3) тривалості агонії при живонародженні.